

PROJECTPLAN 6.2

Mal Groepsrisico

1. VROM-menu onderdeel

Meest relevante menu-onderdeel:

- Groepsrisico.

Overige relevante menu-onderdelen:

- Vergunningverlening en handhaving.
- Transport.
- Beleidsvisie externe veiligheid.
- Risicocommunicatie.
- Ruimtelijke ordening.

2. Doelstelling

MJP-doelstelling(en)

De bestuurlijke verantwoordingsplicht van het groepsrisico bij de besluitvorming op grond van de Wet milieubeheer en de Wet op de ruimtelijke ordening is een complexe aangelegenheid. Om dit proces te vereenvoudigen en tegelijkertijd het groepsrisico te kunnen wegen tegen de belangen als economie, leefmilieu en maatschappij, wordt de “mal groepsrisico” als digitaal ondersteunend instrument ontwikkeld.

Doel van het project

Doelstelling hierbij is, dat het groepsrisico op een snelle, eenvoudige en consistente wijze wordt getoetst, waarbij de maatgevende ongevalsscenario's worden afgezet tegen de beschikbare hulpverleningscapaciteit per Veiligheidsregio.

3. Projectomschrijving

Ontwikkeling van de mal groepsrisico

Externe veiligheid is een complex vakgebied. Het verantwoorden van het groepsrisico is nog complexer. Vooral als bij de besluitvormingsprocessen inzichtelijk moet worden gemaakt of het nodig is het groepsrisico te reduceren en hoe dat dan moet gebeuren. Maar ook als bij de besluitvormingsprocessen de vraag moet worden beantwoord of bij een bepaald groepsrisico in voldoende mate in de voorbereiding van de rampenbestrijding kan worden voorzien. Het instrument mal groepsrisico is bedoeld om dit bestuurlijke afwegingsproces te ondersteunen. Het instrument vervangt de verantwoordingsplicht van het groepsrisico niet en legt geen beslag op de bestuurlijke vrijheid van dit verantwoordingsproces.

De werkwijze van de mal komt er op neer dat voor de scenario's van een plasbrand, BLEVE en toxische wolk een drempelwaarde in de fn-curve wordt vastgesteld waaronder een zwaar ongeval altijd is te bestrijden. De drempelwaarde verschilt per Veiligheidsregio, aangezien de drempelwaarde mede wordt bepaald door de beschikbare hulpcapaciteit per Veiligheidsregio. Daarnaast bepalen ook zaken zoals zelfredzaamheid, vluchtroutes en de hulpcapaciteit die vanuit andere Veiligheidsregio's kan worden geleverd de drempelwaarde.

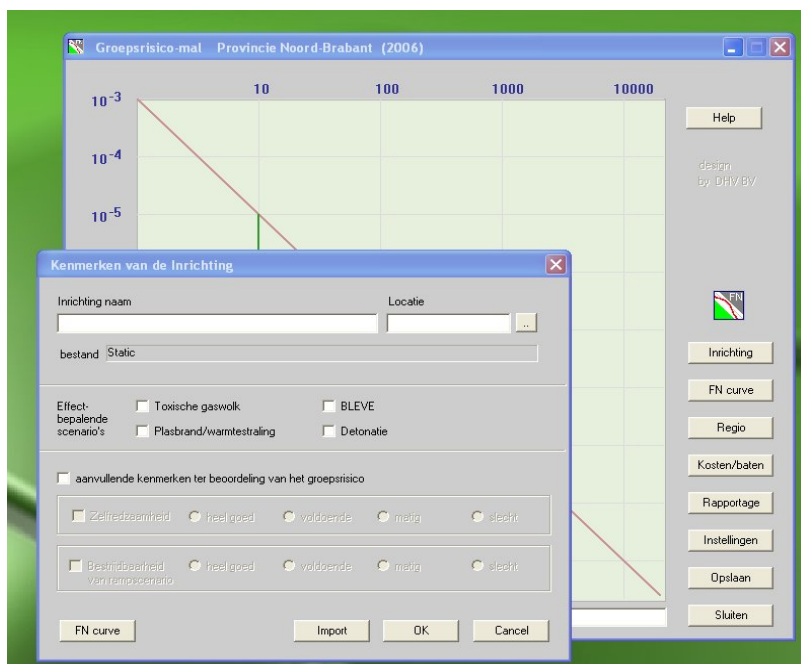
Projectplan Programma Brabant Veiliger 2008

Inzet bij de toetsing van het groepsrisico aan de mal is, dat een zwaar ongeval altijd kan worden bestreden als het groepsrisico onder de drempelwaarde blijft. Aan de vereiste hulpcapaciteit kan dan worden voldaan. Als het groepsrisico de drempelwaarde echter overschrijdt, kan niet aan de vereiste hulpcapaciteit worden voldaan. Om de bestuurlijke verantwoordelijkheid daarbij te vergemakkelijken, stelt de mal dat in die situatie een kosten-batenanalyse wordt uitgevoerd. In die analyse komt vervolgens naar voren welke risicoreducerende maatregelen redelijkerwijs kunnen worden gerealiseerd, wat dat kost en hoeveel slachtoffers daarmee kunnen worden bespaard. In de mal wordt hiertoe een zogenaamde catalogus met kostenbaten maatregelen aangeboden.

Impressie van de mal groepsrisico

Afbeelding 1, voorbeeld van het hoofdscherm van de mal. De gepresenteerde drempelwaarde en groepsrisico zijn fictief.

Afbeelding 2, voorbeeld van een invoerscherm van de mal.

4. Projectresultaat

Projectplan Programma Brabant Veiliger 2008

De uiteindelijke mal en de daarbij behorende kostenbaten catalogus wordt als digitaal ondersteunend instrument beschikbaar gesteld aan milieuvergunningverleners, medewerkers ruimtelijke ordening, beleidsmedewerkers externe veiligheid, milieudiensten en medewerkers van de regionale brandweren. Al deze specialisten kunnen de mal gebruiken om hun bestuurders een meer afgewogen keuze te laten maken in het afwegingsproces van het groepsrisico.

In de oorspronkelijk opzet van de mal is uitgegaan van een instrument dat alleen betrekking heeft op het groepsrisico van inrichtingen. Omdat gebleken is dat er ook behoefte is aan dit instrument ten behoeve van het groepsrisico veroorzaakt door het spoorvervoer van gevaarlijke stoffen, wordt het resultaat van dit project daarmee uitgebreid.

5. Vertreksituatie

In het kader van de PF-2 is een voorstudie naar de mogelijkheden voor het ontwikkelen van de mal groepsrisico uitgevoerd. Uit deze voorstudie blijkt dat het ontwikkelen van een dergelijk instrument haalbaar is. De voorstudie heeft nog wel vragen opgeleverd over welke parameters het toetsen aan de mal beïnvloeden en met welke uitgangspunten de eerder genoemde drempelwaarde gaat worden vastgesteld. Het antwoord op deze vragen wordt in dit project meegenomen. Het is uiteindelijk ook de bedoeling dat in de mal een soortement van helpfunctie aanwezig is, waarmee in de transparantie en uitleg van gemaakte keuzes wordt voorzien.

Voor dit project wordt ook nauw samengewerkt met het project IPO 10. De reden hiervoor is dat het project IPO 10 invulling gaat geven aan een catalogus van kostenbaten maatregelen op het gebied van de externe veiligheid. In het project voor de mal groepsrisico is dit eveneens voorzien, maar de kosten-batenanalyse van dit project reikt op bepaalde punten verder dan IPO 10. Tussen de projectleiders van IPO 10 en de mal groepsrisico is afgesproken de extra onderdelen op het gebied van kosten-batenanalyse vanwege de mal, volledig in IPO 10 mee te nemen. Daarmee worden de uitkomsten van IPO 10 toepasbaar binnen de mal groepsrisico.

Alhoewel de mal groepsrisico in het kader van de PF4 een opschaling van de eerdere pilot uit de PF2 betreft, mag het project nog steeds als proeftuin worden beschouwd. Het is echter wel een proeftuin die verder reikt dan de provincie Noord-Brabant, omdat ook DCMR, de Veiligheidsregio Zeeland en het Vlaams Gewest mee doen. Intentie is om de mal groepsrisico in een latere fase als IPO project op te schalen naar landelijk niveau.

6. Planning en fasering

Beschrijving

Het project zal in 10 verschillende fasen worden uitgevoerd. In hoofdlijnen zijn daartoe een ontwerpfasen, bouwfasen, testfasen en opleverfasen te onderscheiden. Elke fase zal een tussentijds product opleveren. Voor elke fase is ook een opleverdatum vastgesteld. De haalbaarheid van de tussenstappen in het projectplan is afhankelijk van de tussentijdse producten en opleverdata ervan. Hierdoor kan het noodzakelijk zijn dat de projectleider in overleg met het projectteam beslist om het project per fase bij te stellen of van een gestelde opleverdatum af te wijken.

In de onderstaande tabel is planning en fasering van het project inzichtelijk gemaakt.

Planning

Projectplan Programma Brabant Veiliger 2008

Fase	Beschrijving	Resultaat van de fase	Opleverdatum
1	Brainstorm aspirant projectteam	Richting geven aan het projectplan en offertes adviesbureau's	Juni 2008
2	Opstellen projectplan	Projectplan goedgekeurd door programmabureau Brabant veiliger	Juni 2008
3	Offerte stadium	Opdracht verstrekking adviesbureau's	Augustus 2008
4	Instellen definitief projectteam en klankbordgroep	Formele startfase van het project	September 2008 (1 ^e week september)
5	Ontwerpen van de mal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vaststellen functionaliteiten van de mal; ▪ Vaststellen methodiek drempelwaarden; ▪ Vaststellen uitgangspunten die drempelwaarden beïnvloeden; ▪ Voorzien in transparantie naar gebruikers 	Oktober 2008
6	Bouwen van de mal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bouwen software applicatie mal ▪ Implementeren ontwerpfase ▪ Voorbereiden implementeren kostenbaten-catalogus 	December 2008
7	Implementatie resultaten kosten-batenanalyse van project IPO 10	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kostenbaten-catalogus deel inrichtingen is toepasbaar in de mal; ▪ Kostenbaten-catalogus deel spoorvervoer gevaarlijke stoffen is toepasbaar in de mal 	Januari 2009
8	Testen van de mal	Eventuele fouten bij de toepassing van de mal corrigeren	Februari 2009
9	Opleveren mal	Werkbare mal voor de regio Noord-Brabant, Zeeland, DCMR en Vlaanderen	Maart 2009
10	Eindrapportage	Rapporteren aan programmabureau Brabant veiliger	April 2009

7. Organisatie

Projectorganisatie en beslisstructuur

Voor dit project wordt een projectgroep en klankbordgroep ingesteld. De projectgroep bestaat uit specialisten op het gebied van de externe veiligheid van de provincie Noord-Brabant, DCMR, het Vlaams Gewest, de 3 Noord-Brabantse Veiligheidsregio's, GHOR en de Veiligheidsregio Zeeland. De klankbordgroep wordt gevormd door de uiteindelijke gebruikers van de mal. Hiertoe zullen leden worden geworven bij de milieudiensten, brandweer, gemeenten en provincies.

De inhoud van het project zal worden uitgevoerd door een 2-tal adviesbureau's. Beide adviesbureau's zijn daarbij verantwoordelijk voor een eigen vooraf in de offerte vastgesteld kader van het project. De adviesbureau's stemmen onderling af dat in de complete behoefte van het project wordt voorzien.

De regie van het project wordt om praktische redenen bij 1 adviesbureau neergelegd. Onder de regierol van dit adviesbureau wordt verstaan: het begeleiden van het totale project, het organiseren van projectbijeenkomsten, het afstemmen met het andere adviesbureau, het afstemmen met het project IPO 10 kostenbaten-catalogus en het voorleggen van beslismomenten aan de projectleider.

Beslissingen worden in gezamenlijk overleg met het projectteam door de projectleider genomen.

Via (deel)rapportages wordt door de projectleider verantwoording afgelegd aan het programmabureau Brabant veiliger.

Projectplan Programma Brabant Veiliger 2008

Projectleiding van het project

Projectleider van de mal groepsrisico is Wim Brinker van de provincie Noord-Brabant.

Taken van de projectleider zijn:

- Opstellen projectplan;
- Aanspreekpunt voor de adviesbureau's;
- Aanspreekpunt voor het projectteam en de klankbordgroep;
- Samenwerken met de projectleider IPO 10;
- Leidt de projectgroepvergaderingen in samenwerking met de adviesbureau's;
- Zorgt voor afgewogen beslissingen en samenwerking met het projectteam;
- Zorgt voor de verspreiding van verslagen en afsprakenlijsten;
- Stelt (tussen)rapportages op ten behoeve van het programmabureau Brabant veiliger;
- Beoordeelt conceptteksten en projectonderdelen en zorgt voor onderlinge afstemming tussen de projectgroep en de adviesbureau's;
- Bewaakt de voortgang en financiën van het project;
- Zorgt voor de verantwoording aan het programmabureau Brabant veiliger.

Projectteam van het project

Voor de samenstelling van het projectteam wordt verwezen naar bijlage 1. Hierbij wordt opgemerkt dat 2 leden van het projectteam in de fase van het opstellen van dit projectplan nog voor deelname aan het project moeten worden gevraagd.

Taken van de projectteamleden zijn:

- Actief deelnemen in de projectgroep en het inbrengen van agenda- en discussiepunten;
- Actief overdragen van inhoudelijke kennis op het gebied van de externe veiligheid en rampenbestrijding;
- Beoordeelt conceptteksten en projectonderdelen;
- Kansen en bedreigingen signaleren;
- Indien van toepassing het opstellen en uitwerken van inhoudelijke documenten;
- Indien van toepassing het meewerken aan het opstellen van (tussen)rapportages;
- Het bijhouden van een urenadministratie.

Klankbordgroep van het project

Voor de samenstelling van de klankbordgroep wordt eveneens verwezen naar bijlage 1. Hierbij wordt opgemerkt dat de klankbordgroep in de fase van het opstellen van het projectplan nog niet volledig is. In september 2008 zullen wel alle namen van de leden van de klankbordgroep bekend zijn.

Taken van de klankbordgroepleden zijn:

- Het meedenken over de gewenste wijze van toepassen van de mal als gebruiker;
- Het meewerken aan het testen van de mal groepsrisico als gebruiker;
- Het meedenken over het verbeteren van de mal;
- Het bewaken van de kwaliteit van de mal.

Inzet adviesbureau's

Tekst onder dit kopje is aan de leden van de projectgroep voorbehouden.

8. Kwaliteit

Projectplan Programma Brabant Veiliger 2008

De mal groepsrisico moet een eenvoudig toepasbaar instrument worden waarmee bestuurders, mede gelet op de vraag of een ramp kan worden bestreden, een betere en meer verantwoorde keuze kunnen maken over de acceptatie van het groepsrisico. De mal zal worden toegepast door milieuvergunningverleners, specialisten externe veiligheid, brandweer en medewerkers ruimtelijke ordening, zodat zij de resultaten in de besluitvormingvoorstellen naar het bestuur kunnen gebruiken.

9. Financiën

Tekst onder dit kopje is aan de leden van de projectgroep voorbehouden..

10. Communicatie/wijze van informatievoorziening

Algemeen

Een van de projecten uit het Programma Brabant Veiliger is het Netwerk externe veiligheid. Dit project richt zich op het verspreiden van kennis, praktische hulpmiddelen en resultaten van alle projecten uit het provinciale programma en het uitwisselen van relevante ervaringen. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de website www.bouwenaanbrabantveiliger.nl, de provinciale nieuwsbrief Brabant Veiliger en regionale nieuwsbrieven en informatiekanalen. Deze informatiebronnen geven samen met de website www.relevant.nl een compleet beeld van alle relevante ontwikkelingen met betrekking tot externe veiligheid en de projecten van IPO en Brabant Veiliger.

Doelgroepen

De doelgroep van dit project zijn bestuurders en ambtenaren die actief zijn op het gebied van de milieuvergunningverlening, rampenbestrijding en ruimtelijke ordening en daarbij te maken hebben met de verantwoordingsplicht van het groepsrisico.

Communicatie-activiteiten

Naast de activiteiten die in het kader van het Netwerk externe veiligheid worden ondernomen zal ook inhoudelijk terugkoppeling plaatsvinden met de projectleiders van andere projecten. Daarnaast bestaat het voornemen om het project mal groepsrisico in 2009 te promoten tijdens een studiedag van Brabant veiliger.

Communicatie-momenten

De opzet en inhoud van de mal groepsrisico moet breed bij bestuurders en ambtenaren worden gedragen. De juiste momenten om daarover te communiceren zullen tegen het einde van de looptijd van dit project met de communicatiemedewerkers van het programmabureau Brabant veiliger, worden bepaald.

11. Afbreukrisico

Voor dit project is oorspronkelijk een budget van € .....,- beschikbaar gesteld. Dit bedrag is, gelet op de brainstorm die de aspirant projectleden in juni 2008 met de aspirant adviesbureau's hebben gehad te conservatief benaderd. In dit projectplan is daarom uitgegaan van een totaal benodigd budget van € .....,- waarvan het extra gevraagde budget van € .....,- pas in 2009 wordt besteed. Als het nieuw gevraagde budget door middel van akkoord op dit projectplan wordt toegekend, is hiermee het grootste afbreukrisico van dit project verhopend.

Een ander afbreukrisico kan zijn dat ten behoeve van het project meer tijd nodig is om tot het uiteindelijke ontwerp van de mal te kunnen komen. Dit komt omdat in de ontwerpfase naar parameters moet worden gekeken die van invloed zijn op het vaststellen van de drempelwaarden in mal. Om de reden dat de mal op een transparante en inzichtelijke wijze moet worden gemaakt zal dit afbreukrisico worden geaccepteerd. Daarover zal worden gerapporteerd aan het programmabureau Brabant veiliger.

12. Handtekening projectleider

Naam: Wim Brinker

Datum: 23 juni 2008

IN TE VULLEN DOOR PROGRAMMABUREAU:

Datum ontvangst:

Akkoord programmabureau: ja/nee

datum: